

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Miluší Doškovou v právní věci žalobce: **J. Ch.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, ve věci návrhu žalobce na ustanovení zástupce pro podání kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2020, č. j. 1 Ad 18/2019 - 23,

t a k t o :

Soud **u s t a n o v u j e** zástupcem žalobce pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2020, č. j. 1 Ad 18/2019 - 23, JUDr. Mgr. Slavomíra Hrinka, advokáta se sídlem Jičínská 10/2348, Praha 3.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 17. 2. 2020 podání žalobce obsahující návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů pro podání kasační stížnosti a zastupování žalobce v následném řízení o kasační stížnosti proti shora uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“).

[2] Nejvyšší správní soud proto žalobci zaslal formulář „*Potvrzení a prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení zástupce soudem*“ a vyzval jej k jeho vyplnění (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2011, č. j. 4 Azs 22/2011 - 46).

[3] Dne 3. 3. 2020 doručil žalobce zdejšímu soudu vyplněný formulář, ze kterého vyplývá, že je nezaměstnaný, neboť má přiznan třetí stupeň invalidity (je vozíčkářem). Jeho jediný příjem představují sociální dávky (plný invalidní důchod 3. stupně ve výši 9523 Kč, příspěvek na mobilitu ve výši 550 Kč a sociální příspěvek ve výši 880 Kč). Nemá žádné další příjmy ani majetek. Jeho průměrné měsíční náklady na bydlení činí 10 446 Kč, na stravování pak 3500 Kč. Doplnil přitom, že přítelkyně, která se o něj starala, dne 20. 2. 2020 zemřela. Dále přiložil oznámení ČSSZ, dle něž je (určitá blíže nespecifikovaná částka) z jeho důchodu poukazována srážkou insolvenčnímu správci, a to s ohledem na vydané rozhodnutí o úpadku žalobce.

[4] Podle § 35 odst. 10 *in fine* zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) platí, že „*požadá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*“

[5] Z uvedeného plyne, že návrh na ustanovení zástupce lze připustit ještě před podáním návrhu na zahájení řízení (v posuzovaném případě kasační stížnosti), a to za účelem zajištění toho, aby poskytnutá právní pomoc mohla působit reálně od počátku řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 As 2/2006 - 50).

[6] Navrhuje-li žalobce ustanovit zástupce ještě před podáním kasační stížnosti (a zahájením řízení o ní), je povinen též vymezit, co má být předmětem řízení, jež hodlá zahájit (srov. opět rozsudek NSS č. j. 2 As 2/2006 - 50). Tuto povinnost žalobce splnil, neboť srozumitelně sdělil svůj záměr brojit kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku městského soudu.

[7] Podle § 35 odst. 10 věty první před středníkem s. ř. s. „*navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.*“

[8] Navrhovatel, který podal návrh na ustanovení zástupce, lze tedy ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[9] Co se týče první podmínky, podle § 36 odst. 3 věty první až třetí s. ř. s. platí, že „*účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*“

[10] V projednávané věci nebyly zjištěny okolnosti, na základě kterých by soud dospěl k závěru, že kasační stížnost, pokud by byla podána, lze v daném okamžiku považovat za *prima facie* zjevně neúspěšnou.

[11] Nejvyšší správní soud následně posoudil majetkovou situaci žalobce s ohledem na to, zda splňuje podmínky § 35 odst. 10 s. ř. s. a měl by dostatečné prostředky k zaplacení soudního poplatku (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 12. 2011, č. j. 4 Azs 22/2011 - 46). S ohledem na údaje plynoucí z písemného prohlášení žalobce dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalobce nemá dostatečné prostředky a byly by u něj naplněny důvody pro plné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., i pokud by v daném řízení nebyl od poplatku osvobozen *ex lege* [srov. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů]. S ohledem na tvrzenou majetkovou situaci tedy žalobce splňuje první z podmínek pro ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, tj. jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

[12] Rovněž druhá podmínka pro ustanovení zástupce, tj. nezbytnost zastoupení žalobce k ochraně jeho práv, je splněna. Pro řízení o kasační stížnosti totiž obecně platí, že stěžovatel musí být zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 před středníkem s. ř. s.). Zároveň nevyšlo najevo, že by žalobce měl vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie a kasační stížnost, pro jejíž podání navrhuje ustanovení zástupce, má směřovat proti rozhodnutí městského soudu ve věci samé (srov. výjimku z povinného zastoupení podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS).

[13] S ohledem na shora uvedené vyhověl zdejší soud návrhu žalobce a ustanovil mu k ochraně jeho práv zástupcem JUDr. Mgr. Slavomíra Hrinku, advokáta se sídlem Jičínská 10/2348, Praha 3. Žalobce nepožádal o ustanovení konkrétní osoby. Při výběru zástupce soud zohlednil vzdálenost sídla advokáta od adresy bydliště uvedené žalobcem (a to s ohledem

pokračování

na skutečnost, že žalobce je dle svého tvrzení upoután na invalidní vozík); především však vyšel z toho, že totožnému žalobci ustanovil zdejší soud téhož zástupce již v jiné věci (srov. usnesení NSS ze dne 6. 3. 2019, č. j. Na 7/2019 – 20), pročež lze předpokládat, že je tento seznámen s jeho osobními poměry a zdravotním stavem; v daném případě se totiž jednalo o žalobu proti nepřiznání vyššího příspěvku na péči z důvodu zhoršení zdravotního stavu (řízení je vedeno u NSS pod sp. zn. 2 Ads 80/2019)

[14] Zastoupení advokátem, kterého Nejvyšší správní soud ustanovil pro řízení o kasační stížnosti, je omezeno jen na toto řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 6. 2018, č. j. 8 As 167/2017 - 58, č. 3766/2018 Sb. NSS).

[15] Nejvyšší správní soud závěrem zdůrazňuje, že za situace, kdy navrhovatel požádá o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, dochází ke stavení lhůty pro její podání (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2007, č. j. 2 As 81/2006 - 165). Dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti počíná běžet dnem doručení rozsudku krajského soudu žalobci (§ 106 odst. 2 věta první s. ř. s.); staví se okamžikem podání návrhu na ustanovení zástupce (tj. dnem 17. 2. 2020) a počíná zase běžet nabytím právní moci rozhodnutí o tomto návrhu (tj. právní mocí tohoto usnesení).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2020

Mgr. Miluše Došková
předsedkyně senátu